

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Rechtshandhaving

Bureau Juridische en Beleidsondersteunende Aangelegenheden

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten- Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 79 25
www.justitie.nl

Onderdeel	Bureau Juridische en Beleidsondersteunende Aangelegenheden	Bij beantwoording de datum en ons kenmerk
Datum	1 september 20052005	vermelden. Wilt u slechts
Ons kenmerk	5363506/05	één zaak in uw brief
Uw kenmerk	2040517790	behandelen.
Onderwerp	Antwoorden op kamervragen over de verijdeling van de levering van onderdelen voor kernbommen aan Pakistan	

In antwoord op uw brief van 8 juli jl, onder kenmerk 2040517790, deel ik u, mede namens de ministers van Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Economische Zaken, mede dat de vragen van het lid Van Bommel van uw Kamer over de verijdeling van de levering van onderdelen voor kernbommen aan Pakistan, worden beantwoord, zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie a.i.,

Antwoorden van de Minister van Justitie, mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken, de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op vragen van het lid Van Bommel (SP) over de verijdeling van de levering van onderdelen voor kernbommen aan Pakistan (Ingezonden 7 juli 2005, nr. 2040517790).

Vraag 1

Kent u het artikel "Zakenman wilde delen kernbom leveren"?

Antwoord vraag 1

Ja

Vraag 2

Is het waar dat de Commissie Bos heeft overlegd met de Britse ambassade? Zo ja, kunt u toelichten waarom dat met name met de Britten gebeurde?

Antwoord vraag 2

Gezien het grensoverschrijdend karakter van deze problematiek vond voortdurend informatie-uitwisseling plaats met bevriende landen, onder meer via de normale diplomatieke kanalen. Dit gold in het bijzonder voor het Verenigd Koninkrijk (en Duitsland) als partner in de Urenco-samenwerking. Toen er eind 1981 aanwijzingen waren dat de heer S. bij bedrijven in Nederland onder meer opdrachten had geplaatst voor het doen vervaardigen van stalen halve bollen, mogelijke onderdelen voor een nucleair explosief, is door de Nederlandse autoriteiten contact opgenomen met de Britse autoriteiten vanwege hun expertise op het terrein van kernwapens.

Vraag 3

Is het waar dat de landelijke officier van justitie adviseerde een 'verijdelende actie' te ondernemen?

Vraag 4

Is het waar dat de regering in mei 1982 een "verijdelende actie" verkoos? Zo ja, door wie en op welke wijze is deze actie uitgevoerd?

Vraag 5

Is het waar dat de reden voor een "verijdelende actie" was dat justitieel optreden "weinig kans van slagen" zou hebben? Zo ja, kunt u dat toelichten? Indien neen, wat was dan de reden?

Antwoord op de vragen 3, 4 en 5

De Vuurwapenwet 1919 noch het Vuurwapenreglement gaven een definitie van het begrip vuurwapen en evenmin van het begrip onderdelen van een vuurwapen. Op grond van (schaarse) jurisprudentie van de Hoge Raad kwam het openbaar ministerie tot het inzicht dat het, om met succes een strafvervolgning op grond van de Vuurwapenwet 1919 te kunnen instellen, onder meer noodzakelijk was te bewijzen dat de halve bollen waren aan te merken als voorwerpen die krachtens hun wezen tot een bom behoorden. Uit de dossiers valt op te maken dat het openbaar ministerie destijds tot de conclusie is gekomen dat vervolging van de heer S. weinig kans van slagen zou hebben vanwege bewijsproblemen te dien aanzien. Ook overigens boden de resultaten van het opsporingsonderzoek onvoldoende houvast voor een redelijke kans op een succesvolle vervolging van S. Teneinde toch te proberen de vervaardiging van goederen, waarvan vermoed werd dat deze bestemd waren om te dienen als onderdeel voor een nucleair explosief, te voorkomen, is besloten een verijdelende actie te doen plaatsvinden. Deze vond plaats door middel van een bezoek van de Economische Controle Dienst (ECD) aan het betrokken bedrijf waarbij, voor zover dat mogelijk was, informatie over de achtergrond van de beoogde transactie werd gegeven en verzocht werd af te zien van het uitvoeren van de order van S. Het bedrijf heeft vervolgens gehoor gegeven aan dit verzoek.

Vraag 6

Was bekend dat de leveranties voor Pakistan bedoeld waren? Op welke wijze werd het Non-proliferatieverdrag bij deze kwestie beoordeeld?

Antwoord vraag 6

Het verzoek van de ECD om af te zien van de voorgenomen transacties van de stalen halve bollen was gebaseerd op het vermoeden dat deze goederen bestemd waren om als onderdelen gebruikt te worden in het Pakistaanse nucleaire programma. Het Non-proliferatie verdrag, dat de partijen bij dat verdrag verbiedt om niet-kernwapenstaten te assisteren bij het ontwikkelen van een kernwapen, vormde destijds (en vormt nog immer) de basis voor het beleid en de wet- en regelgeving op dit gebied.

Vraag 7

Is op enige wijze het Internationaal Atoom Energie Agentschap (IAEA) op de hoogte gebracht van de leveranties van de heer S. aan Pakistan? 2) Zo ja, wanneer? Indien neen, waarom niet?

Antwoord vraag 7

Sedert de onthullingen omtrent het netwerk van illegale proliferatie is regelmatig overleg gevoerd met het IAEA, waarbij het agentschap op de hoogte is gesteld van alle relevante informatie waarover de Nederlandse regering beschikt.

Vraag 8

Zijn in de loop van de tijd nog meer 'verijdelende acties' jegens de heer S. ondernomen? Welke waren dat? Wat was de juridische grondslag daarvoor? Indien neen, waarom niet?

Antwoord vraag 8

Ja. Aan bedrijven waarvan bekend was of vermoed werd dat zij door S. waren of zouden worden benaderd met de bedoeling daar orders te plaatsen voor de levering van proliferatie gevoelige goederen, werd een bezoek door de ECD gebracht als beschreven in het antwoord op de vragen 3, 4 en 5. Sinds de invoering van de "catch all" bepaling in de Nederlandse wetgeving (mei 1996) is aan de heer S. een aantal "catch all's" opgelegd met tot doel leveranties te voorkomen. Hierover is de Tweede Kamer reeds eerder uitgebreid geïnformeerd (zie Vergaderjaar 2003-2004, Verslag van een AO, nr 49 en brief d.d. 26 maart 2004, EZ04000159).

Vraag 9

Is het waar dat de Economische Controle Dienst (ECD) huiszoeking bij de heer S. heeft gedaan? Zo ja, wanneer?

Antwoord vraag 9

Ja, in 1983 heeft een doorzoeking plaats gevonden in het kader van een opsporingsonderzoek tegen de heer S. naar aanleiding van een poging om een oscilloscoop uit te voeren zonder dat hij de beschikking had over de vereiste exportvergunning. Een andere strafzaak tegen de heer S. is thans onder de rechter. Over lopende strafrechtelijke onderzoeken kan ik geen inhoudelijke mededelingen doen.

Vraag 10

Bent u bereid de inhoud van het geheime rapport van de Commissie Bos aan de Kamer ter inzage te geven, nu de stukken uit de inventaris van het archief van de Commissie Bos via een WOB-procedure aan journalisten zijn overlegd? Indien neen, waarom niet?

Antwoord vraag 10

Neen. De redenen waarom in het verleden geweigerd is de geheime versie van het rapport van de Commissie Bos openbaar te maken zijn nog onverminderd geldig. Op basis van de Wet openbaarheid van bestuur zijn enkele stukken openbaar gemaakt. De geheime versie van het rapport van de commissie Bos is echter niet openbaar gemaakt.